

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาวิจัย

ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ว่าด้วยการจัดการศึกษา ระดับอุดมศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2552 กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาในทุกสังกัดมีหน้าที่รับคนพิการเข้าศึกษาในสัดส่วนหรือจำนวนที่เหมาะสม โดยคำนึงถึงประเภทของความพิการด้วย ทั้งนี้ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่สภาสถาบันอุดมศึกษากำหนด รวมทั้งให้สถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่จัดสิ่งอำนวยความสะดวก เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาสำหรับคนพิการ การจัดทำหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของนิสิตนักศึกษาพิการแต่ละบุคคล ตลอดจนการเข้าร่วมกิจกรรมต่างๆ โดยให้นิสิตนักศึกษาพิการสามารถเข้าถึง และใช้ประโยชน์ได้ตามความเหมาะสม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552)

ความพิการทางออทิสติก เป็นความพิการที่จัดอยู่ในเจ็ดประเภทความพิการที่กระทรวงการพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงของมนุษย์ได้จัดไว้และต้องได้รับสิทธิทางการศึกษาเป็นพิเศษ ซึ่งหลักเกณฑ์กำหนดความพิการออทิสติก ได้แก่ การที่บุคคลมีข้อจำกัด ในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือการเขาไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากความบกพร่องทางพัฒนาการด้านสังคม ภาษา และการสื่อความหมาย พฤติกรรมและอารมณ์ โดยมีสาเหตุมาจากความผิดปกติของสมอง และความผิดปกติที่แสดงก่อนอายุ 2 ปีครึ่ง ทั้งนี้ให้รวมถึงการวินิจฉัยกลุ่มออทิสติกสเปกตรัมอื่นๆ เช่น แอสเพอร์เกอร์ (asperger) (กระทรวงการพัฒนาศักยภาพและความมั่นคงของมนุษย์, 2555)

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชเป็นมหาวิทยาลัยเปิดแห่งแรกที่ทำให้โอกาสทางการศึกษาแก่บุคคล ทุกเพศ ทุกวัย ทุกที่ รวมทั้งนักศึกษาลักษณะพิเศษซึ่งถือว่าเป็นอีกกลุ่มหนึ่งที่มหาวิทยาลัยให้ความสำคัญและให้โอกาสทางการศึกษา โดยเฉพาะกลุ่มนักศึกษาออทิสติกที่แสดงตน ซึ่งมหาวิทยาลัยได้รับเข้าเป็นนักศึกษาในระดับปริญญาตรี มาตั้งแต่ปีการศึกษา 2545 จนถึงปัจจุบัน มีนักศึกษารวมทั้งสิ้น 55 คน แบ่งออกเป็น 1) นักศึกษาที่สำเร็จการศึกษาสาขาวิชาศิลปศาสตร วิชาเอกสารสนเทศทั่วไป จำนวน 2 คน 2) นักศึกษาที่พ้นสภาพ จำนวน 17 คน 3) นักศึกษาที่ไม่ลงทะเบียนและไม่ลาพักการศึกษา จำนวน 10 คน และ 4) นักศึกษาที่มีสถานภาพ ภาคการศึกษาที่ 1 ปีการศึกษา 2561 จำนวน 26 คน ซึ่งนักศึกษาทั้ง 26 คน ศึกษาอยู่ใน 8 สาขาวิชา ดังนี้ 1) สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ วิชาเอกการจัดการการผลิตพืช จำนวน 1 คน วิชาเอกส่งเสริมและพัฒนากาเกษตร จำนวน

2 คน 2) สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ วิชาเอกเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ จำนวน 1 คน 3) สาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์ วิชาเอกพัฒนาการมนุษย์และครอบครัว จำนวน 2 คน 4) สาขาวิชารัฐศาสตร์ วิชาเอกความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ จำนวน 1 คน วิชาเอกทฤษฎีและเทคนิคทางรัฐศาสตร์ จำนวน 1 คน 5) สาขาวิชาวิทยาการจัดการ วิชาเอกการตลาด จำนวน 1 คน 6) สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี วิชาเอกวิทยาการคอมพิวเตอร์ จำนวน 4 คน 7) สาขาวิชาศิลปศาสตร์ วิชาเอกไทยคดีศึกษา จำนวน 2 คน วิชาเอกภาษาอังกฤษ จำนวน 3 คน และวิชาเอกสารสนเทศทั่วไป จำนวน 7 คน และ 8) สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ วิชาเอกปฐมวัยศึกษา จำนวน 1 คน ข้อมูล ณ วันที่ 12 ตุลาคม 2561 (สำนักบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2561) นักศึกษากลุ่มนี้มีทั้งนักศึกษาที่สอบได้เกรด H (Honors) หรือเกรด S (Satisfactory) หลายตัว แต่นักศึกษาบางคนสอบได้เกรด U (Unsatisfactory) ไม่ผ่านสักชุดวิชาก็มี ดังนั้นจะมีแนวทางการสนับสนุนรูปแบบการเรียนรู้ วิธีการสอน และประเด็นสำคัญคือ จะมีวิธีการวัดและประเมินผลการศึกษาอย่างไรจึงจะเหมาะสมกับนักศึกษาออกทิสติก (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2556) เนื่องจากนักศึกษาดังกล่าวแตกต่างจากนักศึกษาทั่วไป เพราะมีความบกพร่องทางพัฒนาการที่เห็นได้ชัดเจน 3 ด้าน ได้แก่ 1) ความบกพร่องทางการปฏิสัมพันธ์ทางสังคม 2) ความบกพร่องทางการสื่อความหมาย และ 3) ความบกพร่องทางพฤติกรรมที่มักทำพฤติกรรมซ้ำๆ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2555ก)

ถึงแม้ว่าผู้เรียนออกทิสติกจะมีความบกพร่องทางพัฒนาการ แต่ก็ยังมีลักษณะเด่น คือ เข้าใจและเกิดความคิดรวบยอดจากสิ่งที่เป็นรูปธรรม เรียนรู้ และคิดตามได้จากการเห็น และจะเรียนรู้ได้ดีที่สุดเมื่อได้มีส่วนร่วมคิดและได้ลงมือทำโดยเรียนรู้จากการปฏิบัติ ไม่ใช่จากการฟัง ซึ่งรูปแบบการเรียนรู้แบ่งออกเป็น 3 กลุ่ม ได้แก่ 1) กลุ่มที่ชอบศิลปะ ผู้เรียนกลุ่มนี้ มักสนใจวัตถุต่างๆ การสอนคณิตศาสตร์จำเป็นต้องเริ่มจากวัตถุที่เป็นรูปธรรมสามารถสัมผัสได้ก่อน ควรกระตุ้นให้วาดภาพหรือเสริมทักษะด้านศิลปะ ถ้าสามารถวาดภาพหนึ่งภาพใด ควรกระตุ้นให้วาดภาพที่เกี่ยวข้องกัน 2) กลุ่มที่มีกระบวนการคิดเป็นรูปแบบแทนการคิดเป็นรูปภาพทั้งเพลงและคณิตศาสตร์ เป็นโลกของรูปแบบ ผู้เรียนที่คิดแบบนี้จะมีความสามารถสูง ชอบค้นหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวเลขหรือตัวโน้ต ผู้เรียนบางคนอาจมีความสามารถทางทักษะการคิดคำนวณสูงหรือบางคนสามารถเล่นดนตรี หลังจากได้ยินเพียงครั้งเดียวคนที่มีความสามารถทางดนตรีสูงจะแสดงออกโดยไม่ต้องมีการสอน สามารถเล่นดนตรีบางชนิดหรือหลายชนิดได้ด้วยตนเอง และ 3) กลุ่มที่ชอบจดบันทึกและตัวเลข หลายคนสามารถจำตารางการเดินรถประจำทาง หรือเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์ได้ กลุ่มนี้จะมีความสนใจเฉพาะประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ภูมิอากาศ และสถิติทางกีฬา ผู้ปกครองสามารถใช้ความสนใจเหล่านั้นมาเป็นตัวกระตุ้น ให้เรียนรู้ในเรื่องหาวิชาที่สนใจน้อย บางคนจะสามารถเรียนรู้ภาษาต่างประเทศได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนั้น บางคนอาจมีความคิดหลายรูปแบบผสมผสานกัน (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา, 2555ก) จากที่กล่าวมาชี้ให้เห็นว่า ผู้เรียนออกทิสติกบางส่วนจะมีความอัจฉริยะเฉพาะด้านแฝงอยู่ ดังนั้นจึงควรพัฒนา

ระบบที่สามารถสนับสนุนให้ผู้เรียนออกทิสติกมีความสนใจในการเรียนมากขึ้น มีการสร้างปฏิสัมพันธ์เพื่อพัฒนาทักษะในการทำงานร่วมกับผู้อื่น รวมทั้งมีการสร้างแบบทดสอบที่สามารถตอบสนองต่อพฤติกรรมของนักศึกษาได้ นั่นหมายความว่า ควรมีการสร้างแบบทดสอบที่สามารถสนับสนุน กรณีนักศึกษาไม่มีสมาธิในการสอบหรือนั่งสอบได้อย่างต่อเนื่อง มีกลไกสนับสนุนการเรียนการสอนและการออกข้อสอบ ซึ่งอาจจะลดจำนวนข้อสอบให้น้อยลง แต่ข้อสอบยังคงสามารถวัดผลได้อย่างมีประสิทธิภาพและมีคุณภาพดี (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2556)

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชตระหนักถึงโอกาสทางการศึกษาของนักศึกษาออกทิสติก จึงพยายามจัดบริการการศึกษาตามความต้องการจำเป็นของนักศึกษาออกทิสติกเป็นรายบุคคลที่สนับสนุนเพื่อช่วยให้นักศึกษาออกทิสติกสามารถบรรลุเป้าหมายทางการศึกษาในระบบทางไกลได้ ประสบผลสำเร็จ ประกอบกับระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ กำหนดให้สถาบันอุดมศึกษาที่รับบุคคลพิการเข้าศึกษาจัดสิ่งอำนวยความสะดวก เทคโนโลยีสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นๆ สำหรับคนพิการ การจัดทำหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ให้สอดคล้องกับความต้องการจำเป็นพิเศษของนักศึกษาพิการแต่ละบุคคล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2552) ซึ่งตั้งแต่ปี พ.ศ. 2553 เป็นต้นมา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ดำเนินการตามระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ อาทิ มีศูนย์บริการนักศึกษาพิการ มีการกำหนดแนวทางดำเนินงานด้านการวัดและประเมินผลในระบบการศึกษาทางไกลสำหรับนักศึกษาออกทิสติก มีการศึกษาวิจัยด้านการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมิน เช่น พรารณา พลอภิชาติ (2559) ได้ศึกษาระบบการจัดสอบสำหรับนักศึกษาออกทิสติกในระบบการศึกษาทางไกล พบว่า 1) รูปแบบของแบบทดสอบให้ใช้ตัวอักษรขนาด 18 จัดเรียงคำถามและตัวเลือกให้เป็นคอลัมน์เดียว 2) การช่วยเหลือในการทำแบบทดสอบ กรรมการคุมสอบช่วยเหลือนักศึกษาออกทิสติกตามสภาพความบกพร่องของแต่ละคน และ 3) การจัดห้องสอบ ควรจัดห้องสอบตามสภาพความบกพร่องของนักศึกษาออกทิสติก เช่น นักศึกษาออกทิสติกที่มีลักษณะเหมือนกันจัดให้สอบห้องเดียวกัน เพื่อความสะดวกในการจัดสอบ นอกจากนั้น มีการนำข้อเสนอแนะที่ได้จากการสอบแต่ละครั้งมาพิจารณาปรับปรุงเป็นคราวๆ ไป และในการดำเนินการสอบมหาวิทยาลัยจะจัดผู้ประสานงานไปดูแลความเรียบร้อยในระหว่างการสอบ นลินี ฌ นคร, สังวรณัฏ์ ังคระโทก, และ ศศิธร ชูตินันท์กุล (2559) ได้ศึกษาจำนวนข้อสอบที่เหมาะสมสำหรับการวัดและประเมินผลนักศึกษาออกทิสติกในระบบทางไกล ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัย คือ ผลการสอบชุดวิชาพื้นฐาน จำนวน 5 ชุดวิชา โดยมีชุดวิชาที่มีข้อสอบแบบเลือกตอบ 120 ข้อ 4 ชุดวิชา และชุดวิชาที่มีทั้งข้อสอบแบบเลือกตอบและแบบเขียนตอบ 1 ชุดวิชา โดยมีข้อสอบแบบเลือกตอบ 75 ข้อ วิเคราะห์ความสอดคล้องด้วยสถิติ kappa ผลการปรับลดข้อสอบแบบเลือกตอบจาก 120 ข้อ เป็น 90 ข้อ และจาก 75 ข้อ เป็น 60 ข้อ พบว่า ความสอดคล้องของผลการเรียนของนักศึกษาออกทิสติกจากแบบทดสอบปกติกับแบบทดสอบ ที่มีการปรับลดจำนวนข้อสอบมี

ความสอดคล้องกันตั้งแต่ร้อยละ 80 ขึ้นไปทุกชุดวิชา และเมื่อพิจารณาความสอดคล้องของผลการลดจำนวนข้อสอบลงต่อความคงเส้นคงวาของผลการเรียนของนักศึกษาทั่วไป พบว่า แม้แบบทดสอบที่มีจำนวนข้อสอบน้อยลงแต่รายงานผลการเรียนของนักศึกษาไม่เปลี่ยนแปลงจากแบบทดสอบฉบับเดิมสะท้อนให้เห็นว่า แบบทดสอบที่มีจำนวนข้อลดลง 90 ข้อ และ 60 ข้อ มีความเหมาะสมที่จะใช้ประเมินนักศึกษาออสติก เพราะจะช่วยให้เด็กมีเวลาในการทำข้อสอบมากขึ้น ดังนั้นผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษและคณะกรรมการโครงการการวัดและประเมินผลนักศึกษาออสติกในระบบทางไกล พิจารณาแล้วจึงเลือกค่าสัมประสิทธิ์ความสอดคล้อง Kappa ที่เหมาะสมที่สุดสำหรับนักศึกษาออสติก โดยคำนึงถึงเงื่อนไขของเวลาที่ใช้ในการทำข้อสอบของนักศึกษาออสติกประกอบ พร้อมทั้งนำเสนอสภาวิชาการมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชเพื่อลงมติรับรอง จากการนำเสนอที่ประชุมสภาวิชาการมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 20/2553 เมื่อวันที่ 3 พฤศจิกายน 2553 อนุมัติแนวทางการดำเนินการในการจัดสอบสำหรับนักศึกษาออสติก ดังนี้ 1) จำนวนข้อสอบ สอบไล่ ภาคการศึกษาที่ 1/2553 ชุดวิชาที่เป็นข้อสอบปรนัยล้วน ให้ปรับลดจำนวนข้อสอบเป็นชุดวิชาละ 90 ข้อ ส่วนชุดวิชาที่เป็นข้อสอบปรนัยผสมอัตนัยให้ปรับลดจำนวนข้อสอบเป็น 60 ข้อ 2) ให้เวลาในการทำข้อสอบชุดวิชาละ 3 ชั่วโมง เท่ากับนักศึกษาทั่วไป แต่นักศึกษาสามารถมีเวลาพักในระหว่างการสอบได้ ภายใต้การควบคุมดูแลของกรรมการคุมสอบ และให้ชดเชยเวลาในการทำข้อสอบได้ 3) ให้นักศึกษาทำตอบลงในตัวแบบทดสอบ 4) สำหรับข้อสอบอัตนัย กรณีนักศึกษาไม่สามารถเขียนตอบได้ อนุญาตให้ตอบข้อสอบลงในเทป และ 5) อนุญาตให้กรรมการคุมสอบ ให้ความช่วยเหลือนักศึกษาตามสภาพความบกพร่องของนักศึกษา (คณะกรรมการสภามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2553) สำหรับสอบซ่อม ภาคการศึกษาที่ 2 และภาคการศึกษาพิเศษ สภาวิชาการมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 14/2554 เมื่อวันที่ 21 กรกฎาคม 2554 มีมติอนุญาตให้ชุดวิชาที่เป็นข้อสอบปรนัยล้วนที่มีจำนวนข้อสอบ ระหว่าง 80 ข้อ ถึง 100 ข้อ ปรับลดจำนวนข้อสอบเป็น 75 ข้อ และกรณีชุดวิชาที่เป็นข้อสอบปรนัยผสมอัตนัยที่มีจำนวนข้อสอบปรนัย ระหว่าง 60 ข้อ ถึง 70 ข้อ ปรับลดจำนวนข้อสอบเป็น 55 ข้อ (คณะกรรมการสภามหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2554)

จากรายงานผลการสอบของนักศึกษาออสติกมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ตั้งแต่ปีการศึกษา 2553 จนถึงปัจจุบัน เมื่อได้ปรับลดจำนวนข้อสอบ พบว่า ร้อยละของนักศึกษาออสติกที่สอบผ่าน ปีการศึกษา 2553 คิดเป็นร้อยละ 28 ปีการศึกษา 2554 คิดเป็นร้อยละ 55 ปีการศึกษา 2555 คิดเป็นร้อยละ 22 ปีการศึกษา 2556 คิดเป็นร้อยละ 36 ปีการศึกษา 2557 คิดเป็นร้อยละ 23 ปีการศึกษา 2558 คิดเป็นร้อยละ 28 ปีการศึกษา 2559 คิดเป็นร้อยละ 27 และปีการศึกษา 2560 คิดเป็นร้อยละ 34 จะเห็นได้ว่า เมื่อมีการปรับลดจำนวนข้อสอบ ร้อยละของการสอบผ่านขึ้นลงๆ มีค่าอยู่ระหว่างร้อยละ 22 – 55 โดยจำนวนชุดวิชาที่สอบในแต่ละปีการศึกษา อยู่ระหว่าง 51 – 154 ชุดวิชา (สำนักทะเบียนและวัดผล มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2561) รายละเอียดแสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ร้อยละของนักศึกษาออกทิสติกที่สอบผ่านเมื่อปรับลดจำนวนข้อสอบในแต่ละภาคการศึกษา

ปีการศึกษา	จำนวนชุดวิชาที่สอบทั้งหมด	จำนวนชุดวิชาที่สอบผ่าน	ร้อยละที่สอบผ่าน
2553	57	16	28
2554	51	28	55
2555	79	17	22
2556	56	22	39
2557	154	36	23
2558	85	24	28
2559	78	21	27
2560	97	33	34

แม้มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชได้มีการปรับแบบทดสอบ และปรับระบบการจัดสอบให้เหมาะกับนักศึกษาออกทิสติกแล้วก็ตาม แต่ก็พบว่า ยังไม่ครอบคลุมกับความพิเศษของนักศึกษาออกทิสติก รายบุคคลที่มีลักษณะแตกต่างกัน เช่น กลุ่มออกทิสติกที่มีความผิดปกติด้านการสื่อสาร และมีพฤติกรรม ความสนใจ และกิจกรรมที่ซ้ำๆ และจำกัด กลุ่มแอสเพอเกอร์ ที่มีระดับเซาว์ปัญญาอยู่ในเกณฑ์ปกติ ความสามารถด้านภาษาปกติ แต่มีความผิดปกติด้านปฏิสัมพันธ์ทางสังคม ทั้งนี้อาจจะเป็นเพราะการ ออกแบบการเรียนการสอน รวมทั้งการวัดและการประเมินผลที่ใช้ใช้อาจไม่สอดคล้องกับสภาพการ เรียนรู้ของนักศึกษาออกทิสติกที่มีความพิเศษและหลากหลายรูปแบบ จากการสัมภาษณ์ เนตรนภา อินทอง กล่าวว่า การวัดและการประเมินผลสำหรับนักศึกษาออกทิสติกจะใช้รูปแบบเดียวกับนักศึกษา ทั่วไป (เนตรนภา อินทอง, สัมภาษณ์, 20 ตุลาคม 2560) คือ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช แบ่ง ลักษณะเนื้อหาชุดวิชาออกเป็น ชุดวิชาเชิงทฤษฎีและชุดวิชาเชิงปฏิบัติ โดยให้มีการประเมินผล การศึกษาทุกชุดวิชาที่นักศึกษาได้ลงทะเบียนเรียนไว้ในแต่ละภาคการศึกษา และใช้วิธีการประเมินผล ดังนี้ 1) การให้คะแนนกิจกรรมหรือการฝึกปฏิบัติ 2) การสอบประจำภาคการศึกษา และ 3) การมีส่วนร่วม ในกิจกรรมวิชาชีพตามที่สาขาวิชาเป็นผู้กำหนดในช่วงก่อนสำเร็จการศึกษา ซึ่งการวัดและ ประเมินผลในแต่ละชุดวิชา สาขาวิชาจะกำหนดว่าชุดวิชาใดเป็นชุดวิชาเชิงทฤษฎีหรือชุดวิชาเชิงปฏิบัติ และกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนสำหรับฝึกปฏิบัติ และการสอบไล่ประจำภาคตามลักษณะของแต่ละ ชุดวิชาที่สาขาวิชานั้นรับผิดชอบ โดยเป็นไปตามระเบียบของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2560) ซึ่งการวัดและประเมินผลดังกล่าว จะเน้นการสอบไล่ประจำ ภาคการศึกษาตามลักษณะของแต่ละชุดวิชาที่สาขาวิชานั้นรับผิดชอบ บางครั้งค่อนข้างเป็นปัญหา กับนักศึกษาออกทิสติก ซึ่งมีพัฒนาการการสื่อสาร การคิด การทำงานล่าช้า อันเนื่องจากข้อจำกัดด้าน ภาษาและการสื่อความหมาย รวมทั้งข้อจำกัดทางสังคมและคุณภาพของผู้เรียนเอง ดังนั้น การออกแบบ การเรียนการสอน การวัดและการประเมินผลสำหรับนักศึกษาออกทิสติก ควรแตกต่างจากนักศึกษาทั่วไป

(เนตรนภา อินทอง, สัมภาษณ์, 20 ตุลาคม 2560) สอดคล้องกับ สาวิตรี รุญเจริญ และ เบญจมาภรณ์ ขอยเครือ (ม.ป.ป.) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลที่เหมาะสมกับผู้เรียนออสติก คือ การใช้แผนการจัดการเรียนการสอนเป็นรายบุคคล มีการประเมินพัฒนาการและผลการเรียนสม่ำเสมอ โดยใช้วิธีการประเมินที่เชื่อถือได้ รวมทั้งควรแยกวัดและประเมินผลระหว่างผู้เรียนออสติกกับผู้เรียนทั่วไป นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา (2555ก) กล่าวว่า การสอนนักศึกษาออสติก ผู้สอนควรประเมินความสามารถของทักษะในการเรียน วิธีการเรียน และความสามารถที่จะทำงานอย่างอิสระ แผนการสอนและงานที่จะทำระหว่างมีกิจกรรม การเรียนการสอน ควรให้โอกาสฝึกฝน หรือ ฝึกทำงานบ่อยๆ ควรสอนโดยคำนึงถึงสภาพที่เป็นธรรมชาติ มีประโยชน์ในการนำไปใช้จริงในชีวิตประจำวัน และต้องพิจารณาความสนใจของนักศึกษา

จากที่กล่าวมาข้างต้นชี้ให้เห็นว่า นักศึกษาออสติกมีลักษณะแตกต่างจากนักศึกษาทั่วไป ซึ่งมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชประเมินผลการเรียนรู้โดยเน้นวิธีการสอบไล่ประจำภาคการศึกษาเพียงอย่างเดียว หรือใช้วิธีการวัดและประเมินผลเพื่อการตัดสินผลการเรียนรู้เพียงอย่างเดียว อาจไม่สะท้อนผลการเรียนรู้ของนักศึกษาออสติกเท่าที่ควร ซึ่งสอดคล้องกับ Kluth กล่าวว่า การประเมินผลด้วยการสอบเพียงอย่างเดียวไม่สะท้อนความรู้ความเข้าใจของนักศึกษาออสติกได้ (Kluth, 2010) แต่การประเมินผลที่พัฒนาผู้เรียนอย่างแท้จริง คือ การประเมินที่บูรณาการทั้งความรู้และทักษะเข้าด้วยกัน และใช้วิธีที่หลากหลายในการประเมินผู้เรียนที่เรียกกันว่า การประเมินการเรียนรู้ตามสภาพจริง (authentic assessment) (กฤษฎากาญจน์ โดพิทักษ์, 2559) ซึ่งการประเมินการเรียนรู้ตามสภาพจริง ถือว่าเป็นวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากสำหรับนักศึกษาออสติก อาทิ การสอบอย่างเป็นทางการ การสัมภาษณ์ การสังเกต การนำเสนอพาวเวอร์พอยต์ การเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ แฟ้มสะสมงาน การจัดนิทรรศการ การสังเกต แบบตรวจสอบรายการ แบบจำลองและตัวอย่างงาน (Boman, McMaine, & Fine, 2008; Hepburn, Kaiser, & Graham, 2015; Kluth, 2010) นอกจากนี้ วิธีการประเมินแบบผสมผสาน เช่น แฟ้มสะสมงาน การประเมินการปฏิบัติงาน เหมาะสมสำหรับใช้ประเมินผู้เรียนลักษณะพิเศษ (Altman et al., 2010 cited in Thurlow & Quenemoen, 2016)

ผู้วิจัยตระหนักถึงความบกพร่อง และรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาออสติกที่แตกต่างจากนักศึกษาทั่วไป รวมทั้งมาตรฐานการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ผู้เรียนลักษณะพิเศษกำหนดให้ต้องปรับเปลี่ยนบางอย่างให้เหมาะสม (AERA, APA, & NCME, 1999) ในที่นี้คือ วิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนลักษณะพิเศษ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะออกแบบกระบวนการวัดและการประเมินสำหรับนักศึกษาลักษณะพิเศษ กลุ่มออสติก ภายใต้มาตรฐานและบริบทของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช อันจะทำให้เชื่อมั่นว่าบัณฑิตกลุ่มออสติกที่สำเร็จการศึกษาของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชมีผลการเรียนรู้ตามที่หลักสูตรกำหนด นอกจากนี้ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชา และ/หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้แนวทางที่เหมาะสมสำหรับ

การออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาลักษณะพิเศษ กลุ่มออทิสติกในอนาคต เพื่อลดปัจจัยเสี่ยงในการลาออกกลางคันของนักศึกษาออทิสติก และมีแนวโน้มที่จะทำให้นักศึกษาลักษณะพิเศษกลุ่มออทิสติกที่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์การเรียนรู้เพิ่มขึ้น

1.2 คำถามในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีคำถามในการวิจัย 4 ข้อ ดังนี้

1. สภาพการวัดและการประเมินผลการศึกษานักศึกษาออทิสติกของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชเป็นอย่างไร
2. กระบวนการวัดและการประเมินตามสภาพจริงสำหรับนักศึกษาออทิสติกของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชควรเป็นอย่างไร
3. ผลการประเมินกระบวนการวัดและการประเมินตามสภาพจริงสำหรับนักศึกษาออทิสติกของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชเป็นอย่างไร
4. ผลการใช้กระบวนการวัดและการประเมินตามสภาพจริงสำหรับนักศึกษาออทิสติกของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราชเป็นอย่างไร

1.3 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลัก เพื่อพัฒนากระบวนการวัดและการประเมินตามสภาพจริงสำหรับนักศึกษาออทิสติกของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช โดยมีวัตถุประสงค์ย่อย 4 ประการ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพการวัดและการประเมินผลการศึกษานักศึกษาออทิสติกของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
2. เพื่อพัฒนากระบวนการวัดและการประเมินตามสภาพจริงสำหรับนักศึกษาออทิสติกของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
3. เพื่อประเมินกระบวนการวัดและการประเมินตามสภาพจริงสำหรับนักศึกษาออทิสติกของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
4. เพื่อศึกษาผลการใช้กระบวนการวัดและการประเมินตามสภาพจริงสำหรับนักศึกษาออทิสติกของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

1.4 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการวิจัยและพัฒนาโดยใช้การวิเคราะห์เอกสาร (documentary analysis) การสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) การประชุมสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ (connoisseurship) และการศึกษาเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (participatory action research) โดยผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยดังนี้

1. เนื้อหาวิจัย ครอบคลุม 1) สภาพการวัดและการประเมินผลการศึกษาสำหรับนักศึกษา ออทิสติกของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช 2) กระบวนการวัดและการประเมินตามสภาพจริงสำหรับ นักศึกษาออทิสติกทั้งในประเทศและต่างประเทศ 3) การพัฒนากระบวนการวัดและการประเมินตาม สภาพจริงสำหรับนักศึกษาออทิสติกของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช และ 4) ผลการใช้กระบวนการ วัดและการประเมินตามสภาพจริงสำหรับนักศึกษาออทิสติกของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

2. ผู้ให้ข้อมูลและผู้ร่วมวิจัยหรืออาสาสมัครในการวิจัย ซึ่งได้มาโดยคัดเลือกตัวอย่างแบบ เจาะจง (purposive sampling) แบ่งออกเป็น 5 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 ผู้ให้ข้อมูล (key informant) ในการสำรวจสภาพการวัดและการประเมินผล การศึกษาสำหรับนักศึกษาออทิสติกของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์ เชิงลึก รวม 13 คน ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารมหาวิทยาลัยหรือประธานสาขาหรืออาจารย์ผู้รับผิดชอบ ชุติวิชาที่มีนักศึกษาออทิสติกลงทะเบียนเรียน 4 คน 2) ผู้บริหารหรือผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการวัดและ การประเมินผลนักศึกษาออทิสติก สำนักทะเบียนและวัดผล 4 คน 3) ผู้บริหารหรือผู้รับผิดชอบฝ่าย แนนแนวการศึกษาที่ดูแลนักศึกษาออทิสติก สำนักบริการการศึกษา 1 คน 4) ผู้ปกครองของนักศึกษา ออทิสติกที่กำลังศึกษาอยู่ 2 คน และ 5) ผู้ปกครองของนักศึกษาออทิสติกที่สำเร็จการศึกษา 2 คน

กลุ่มที่ 2 ผู้ให้ข้อมูลในการพัฒนากระบวนการวัดและการประเมินตามสภาพจริงสำหรับ นักศึกษาออทิสติกของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช โดยใช้วิธีการสัมภาษณ์เชิงลึก รวม 6 คน ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญและ/หรือมีประสบการณ์ด้านการจัดการเรียนการ สอนผู้เรียนออทิสติก อย่างน้อย 10 ปี 3 คน และด้านการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ผู้เรียน และ/หรือผู้เรียนออทิสติก อย่างน้อย 10 ปี 3 คน

กลุ่มที่ 3 ผู้ให้ข้อมูลในการตรวจสอบความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของร่างกระบวนการวัด และการประเมินตามสภาพจริงสำหรับนักศึกษาออทิสติกของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช รวม 11 คน ประกอบด้วย 1) ผู้บริหารมหาวิทยาลัยหรือประธานสาขาที่มีนักศึกษาออทิสติกศึกษาอยู่ 2 คน 2) ประธานชุติวิชาและ/หรืออาจารย์ผู้สอนชุติวิชาที่มีนักศึกษาออทิสติกศึกษาอยู่ 2 คน 3) ผู้บริหารหรือ ผู้รับผิดชอบเกี่ยวกับการวัดและการประเมินผลนักศึกษาออทิสติก สำนักทะเบียนและวัดผล 1 คน 4) ผู้บริหารหรือผู้รับผิดชอบฝ่ายแนนนแนวการศึกษาที่ดูแลนักศึกษาออทิสติก สำนักบริการการศึกษา 1 คน 5) ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญและ/หรือมีประสบการณ์ด้านการจัดการเรียนการสอนผู้เรียน ออทิสติก อย่างน้อย 10 ปี 3 คน และ 6) ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญและ/หรือมีประสบการณ์ ด้านการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ผู้เรียนและ/หรือผู้เรียนออทิสติก อย่างน้อย 10 ปี 2 คน

กลุ่มที่ 4 ผู้เข้าร่วมทดลองกระบวนการวัดและการประเมินตามสภาพจริง ประกอบด้วย 1) ผู้สอนประจำชุติวิชา 2 คน 2) ผู้ช่วยอาจารย์ผู้สอน 1 คน 3) ผู้ปกครองอาสาสมัคร 2 คน และ 4) อาสาสมัครที่เข้าทดลอง เป็นนักศึกษาออทิสติกระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

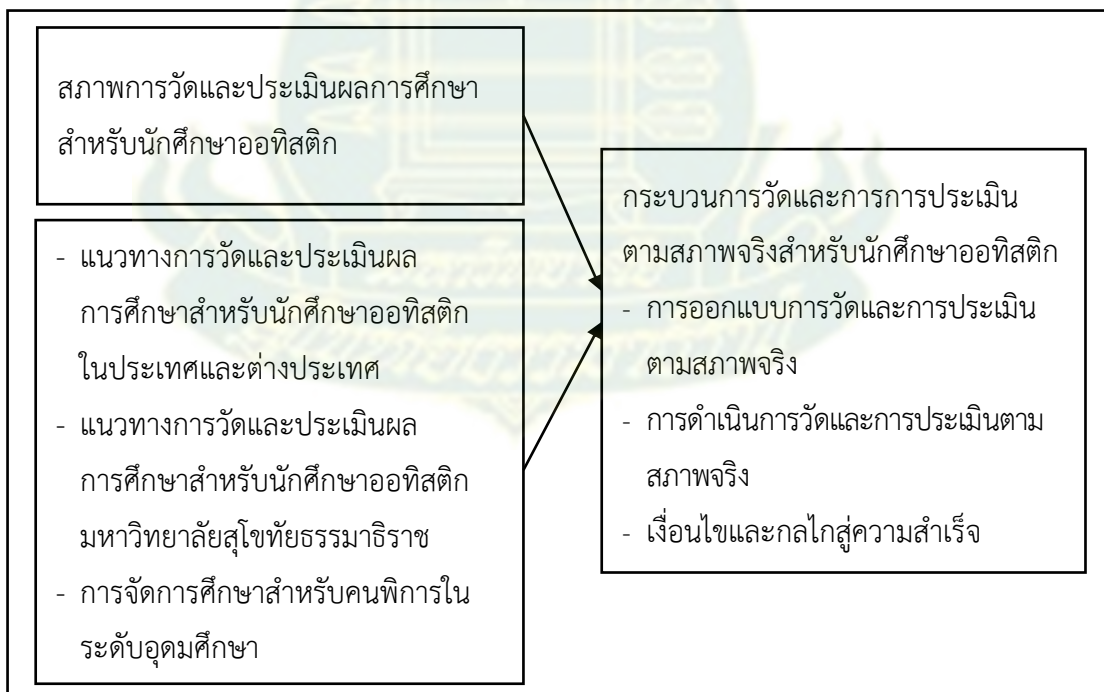
3 คน ที่ลงทะเบียนเรียนชุดวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป และ/หรือไม่ได้ลงทะเบียนเรียนชุดวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป แต่ยินดีจะเข้าร่วมทดลอง

3. การวิจัยเพื่อพัฒนากระบวนการวัดและการประเมินตามสภาพจริงสำหรับนักศึกษา ออทิสติกในครั้ง นี้ มุ่งพัฒนากระบวนการวัดและการประเมินตามสภาพจริงสำหรับนักศึกษาออทิสติก ระดับปริญญาตรีที่ศึกษาในระบบการศึกษาทางไกล ในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์

4. กระบวนการวัดและการประเมินตามสภาพจริงสำหรับนักศึกษาออทิสติกที่พัฒนาขึ้น มิได้มุ่งประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนว่านักศึกษาผ่านหรือไม่ผ่านในชุดวิชาที่ทำการทดลอง แต่มุ่งเน้น เพื่อให้ได้กระบวนการวัดและการประเมินตามสภาพจริงที่สอดคล้องกับลักษณะผู้เรียนออทิสติก รวมถึงระบบสนับสนุนการเรียนรู้ที่จะเป็นต้นแบบในการนำไปประยุกต์กับชุดวิชาในหมวดวิชาศึกษา ทั่วไป กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์

1.5 กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การพัฒนากระบวนการวัดและการประเมินตามสภาพจริงสำหรับนักศึกษา ออทิสติกของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับ การวัดและการประเมินตามสภาพจริงสำหรับนักศึกษาออทิสติก การสัมภาษณ์เชิงลึก การจัด กระบวนการกลุ่มด้วยวิธีการประชุมสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ ตลอดจนมีการตรวจสอบผลลัพธ์ของการทดลอง ใช้กระบวนการวัดและการประเมินตามสภาพจริง โดยกรอบแนวคิดการวิจัย แสดงดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

จากแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์เชิงลึก การจัดกระบวนการกลุ่มด้วยวิธีการประชุมสัมมนาผู้ทรงคุณวุฒิ ที่นำมาใช้ในการกำหนดกรอบแนวคิดการวิจัยข้างต้น สามารถแสดงรายละเอียดเกี่ยวกับการประเมินตามสภาพจริง และองค์ประกอบของกระบวนการวัดและการประเมินตามสภาพจริงสำหรับนักศึกษาออกทิสติก ได้ดังนี้

การประเมินตามสภาพจริง เป็นการประเมินความก้าวหน้าและการแสดงออกของผู้เรียนบนฐานของทฤษฎีทางพฤติกรรมศาสตร์เรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย มีรากฐานการเรียนรู้ของผู้เรียนที่แตกต่างกัน มีการประเมินกิจกรรมการเรียนการสอนตลอดเวลา รวมทั้งผู้สอนจะต้องบูรณาการและปรับหลักสูตรให้ทันสมัย เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุเป้าหมาย และเสริมสร้างศักยภาพเพื่อสนองความต้องการของผู้เรียนอย่างเต็มที่

การประเมินตามสภาพจริงถือเป็นวิธีการประเมินผลการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ โดยวิธีการประเมินตามสภาพจริงที่สามารถสะท้อนความรู้ความสามารถของผู้เรียนออกทิสติกได้เป็นอย่างดี เช่น การสอบอย่างเป็นทางการ การสัมภาษณ์ การสังเกต การนำเสนอพาวเวอร์พอยต์ การเผยแพร่ผ่านเว็บไซต์ แฟ้มสะสมงาน การจัดนิทรรศการ การสังเกต แบบตรวจสอบรายการ แบบจำลอง

ผู้วิจัยตระหนักถึงความบกพร่อง และรูปแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาออกทิสติกที่แตกต่างจากนักศึกษาทั่วไป รวมทั้งมาตรฐานการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ผู้เรียนลักษณะพิเศษ กำหนดให้ต้องปรับเปลี่ยนบางอย่างให้เหมาะสม จึงได้นำรูปแบบการประเมินตามสภาพจริงมาประยุกต์ในการพัฒนากระบวนการวัดและการประเมินสำหรับนักศึกษาออกทิสติกของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งนี้

จากการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า องค์ประกอบของกระบวนการวัดและการประเมินตามสภาพจริงสำหรับนักศึกษาออกทิสติก ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่

องค์ประกอบที่ 1 การออกแบบการวัดและการประเมินตามสภาพจริง ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบย่อย ได้แก่

1.1) การวางแผนการวัดและการประเมินตามสภาพจริง ประกอบด้วย กำหนดจุดประสงค์ของการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ และกำหนดกิจกรรมการเรียนการสอนที่ส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตามสภาพจริง

1.2) การกำหนดเครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินตามสภาพจริง ครอบคลุมพฤติกรรมศาสตร์เรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย

1.3) การกำหนดแนวทางการให้คะแนนของเครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินตามสภาพจริงต้องสะท้อนผลการเรียนรู้จากกิจกรรมที่ผู้สอนกำหนดให้ผู้เรียนปฏิบัติ

1.4) การกำหนดเกณฑ์การวัดและการประเมินตามสภาพจริง การให้คะแนนอาจจะให้ภาพรวมหรือแยกเป็นรายบุคคลให้สอดคล้องกับกิจกรรมและจุดประสงค์การเรียนรู้

1.5) บทบาทของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการวัดและการประเมินตามสภาพจริง ประกอบด้วย ผู้สอน ผู้ช่วยอาจารย์ผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้เรียน

องค์ประกอบที่ 2 การดำเนินการวัดและการประเมินตามสภาพจริง ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบย่อย ได้แก่

2.1) การวางแผนและเตรียมความพร้อมเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัด และการประเมินตามสภาพจริง ประกอบด้วย กำหนดจุดประสงค์และเป้าหมายในการประเมิน, กำหนดขอบเขตในการประเมิน, การจัดทำแผนการเรียนรู้, กำหนดกิจกรรมหรือภาระงาน และสร้างเครื่องมือสำหรับการวัดและการประเมินตามสภาพจริง, กำหนดเกณฑ์การวัดและการประเมินตามสภาพจริง, และการเตรียมความพร้อมในการจัดสภาพการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน

2.2) การดำเนินการจัดกิจกรรมตามแผนการเรียนรู้ ผู้สอนต้องอธิบายและทำความเข้าใจกับผู้เรียนว่าจะต้องทำอะไร อย่างไร เมื่อไหร่ โดยเน้นให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง รวมทั้งให้เลือกทำกิจกรรมตามความถนัดและความสนใจของตนเอง ผู้สอนและผู้ช่วยอาจารย์ผู้สอนจะเป็นผู้ก่อให้เกิดการเรียนรู้ มีการติดตามผลการปฏิบัติกิจกรรมสม่ำเสมอ

2.3) การวัดและการประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนการเรียนรู้ ผู้สอนต้องทำการวัดและประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนการเรียนรู้ และให้ข้อมูลย้อนกลับ ข้อเสนอแนะเพื่อให้ผู้เรียนปรับปรุงหรือพัฒนาผลการปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพ และเปิดโอกาสให้ปรับปรุงหรือพัฒนาการปฏิบัติงานภายหลังได้รับข้อเสนอแนะจากผู้สอน ภายใต้กรอบระยะเวลาที่กำหนด และผู้สอนจะต้องประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้เรียนใหม่

2.4) การสรุปผลการเรียนรู้ที่ได้จากการวัดและการประเมินตามสภาพจริง ผู้สอน ผู้ช่วยอาจารย์ผู้สอน และผู้ปกครอง ร่วมกันสรุปผลการเรียนรู้เพื่อนำไปวางแผนพัฒนาการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผลการเรียนรู้ในครั้งต่อไป

องค์ประกอบที่ 3 เงื่อนไขและกลไกสู่ความสำเร็จ ประกอบด้วย 2 องค์ประกอบย่อย ได้แก่

3.1) ระบบเกื้อกูล (accommodation) เป็นการให้ความช่วยเหลือและอำนวยความสะดวกแก่ผู้เรียน แบ่งออกเป็น 2 ด้าน คือ ด้านการจัดการเรียนการสอนและสื่อประกอบการเรียนการสอน และด้านการวัดและการประเมินผลการเรียนรู้

3.2) กลไกสู่ความสำเร็จ ได้แก่ มีคู่มือการใช้กระบวนการวัดและการประเมินตามสภาพจริงสำหรับผู้เรียนออกทิสติก มีการจัดอบรมให้ความรู้และทำความเข้าใจเกี่ยวกับกระบวนการวัดและการประเมินตามสภาพจริงสำหรับผู้เรียนออกทิสติกกับผู้ที่เกี่ยวข้อง และมีการประชุมติดตามผลการใช้กระบวนการวัดและการประเมินตามสภาพจริงกับผู้สอน ผู้ช่วยอาจารย์ผู้สอน ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้อง

1.6 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

นักศึกษาออทิสติก หมายถึง บุคคลที่มีข้อจำกัดในการปฏิบัติกิจกรรมในชีวิตประจำวันหรือการเข้าไปมีส่วนร่วมในกิจกรรมทางสังคม ซึ่งเป็นผลมาจากความบกพร่องทางพัฒนาการด้านสังคม ภาษาและการสื่อความหมาย พฤติกรรมและอารมณ์ โดยมีสาเหตุมาจากความผิดปกติของสมองที่ไม่ใช่ผู้มีอาการเรียนรู้ช้าหรือปัญญาอ่อนร่วม และต้องเป็นผู้ที่ผ่านการรับรองจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านเป็นหลักฐานการรับเข้าศึกษาต่อในระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช

ผู้เรียนลักษณะพิเศษหรือผู้เรียนที่มีความต้องการพิเศษ หมายถึง บุคคลที่มีความบกพร่อง 9 ประเภท ซึ่งเป็นไปตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง กำหนดประเภทและหลักเกณฑ์ของคนพิการทางการศึกษา พ.ศ. 2552 ได้แก่ 1) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเห็น 2) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน 3) บุคคลที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา 4) บุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย หรือการเคลื่อนไหว หรือสุขภาพ 5) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ 6) บุคคลที่มีความบกพร่องทางการพูด และภาษา 7) บุคคลที่มีความบกพร่องทางพฤติกรรม หรืออารมณ์ 8) บุคคลออทิสติก และ 9) บุคคลพิการซ้อน

ผู้ช่วยอาจารย์ผู้สอน หมายถึง บุคคลที่มีความรู้ความเข้าใจและมีเจตคติที่ดีต่อนักศึกษาออทิสติก โดยมีบทบาทสำคัญ ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการเรียนรู้และกิจกรรมการเรียนรู้กับผู้สอน การอำนวยความสะดวกและประสานงานหน่วยงาน/สาขาวิชา/อาจารย์ผู้สอน/ผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อสนับสนุนการเรียนของผู้เรียน การให้ความช่วยเหลือตามความจำเป็นที่จะสนับสนุนให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้เมื่อมีการสอนเสริมแบบเผชิญหน้า และการให้คำปรึกษา แนะนำในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ รวมทั้งติดตามผลการเรียนรู้ของผู้เรียนและแจ้งให้ผู้ปกครอง บิดา มารดา หรือบุคคลอื่นที่ดูแลหรืออุปการะผู้เรียนทราบ

การวัดผล หมายถึง กระบวนการวัดผลการเรียนรู้ที่ให้นักศึกษาออทิสติกระดับปริญญาตรี ได้แสดงความรู้ความสามารถที่แท้จริงของตนเองออกมา โดยใช้วิธีการวัดผลการเรียนรู้ที่หลากหลายวิธี ครอบคลุมพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย จิตพิสัย และทักษะพิสัย

การประเมินผล หมายถึง กระบวนการประเมินที่ครอบคลุมการประเมินนักศึกษาออทิสติก ระดับปริญญาตรีรายบุคคล เน้นการประเมินตามสภาพจริง ผู้ประเมินจะเป็นอาจารย์ผู้สอนหรือผู้รับผิดชอบชุดวิชา และนักศึกษาประเมินตนเอง ซึ่งการประเมิน แบ่งออกเป็น 3 ช่วง คือ ประเมินก่อนการเรียน ประเมินระหว่างการเรียนรู้ และประเมินหลังการเรียนรู้

การประเมินตามสภาพจริง หมายถึง กระบวนการประเมินผลการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาออทิสติกระดับปริญญาตรี ที่ดำเนินการควบคู่กับการจัดการเรียนการสอน ชุดวิชา 10151 ไทยศึกษา หน่วยที่ 8 ภาษาในชีวิตและสังคมไทย และหน่วยที่ 9 วรรณกรรมไทย โดยมุ่งประเมินสิ่งที่ให้นักศึกษาออทิสติกได้แสดงความรู้ความสามารถ ครอบคลุมพฤติกรรมการเรียนรู้ด้านพุทธิพิสัย

จิตพิสัย และทักษะพิสัย การประเมินตามสภาพจริงนี้ มิได้มุ่งประเมินเพื่อตัดสินผลการเรียนรู้ว่า นักศึกษาออกทิสติกผ่านหรือไม่ผ่านในชุดวิชา 10151 ไทยศึกษา แต่มุ่งให้ได้กระบวนการวัดและการประเมินตามสภาพจริงที่สอดคล้องกับลักษณะผู้เรียนออกทิสติก

เครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินตามสภาพจริง หมายถึง ชุดของเครื่องมือที่ใช้ประกอบการเรียน การสอนที่ผู้วิจัยและอาจารย์ผู้สอนสร้างขึ้น ครอบคลุมพฤติกรรมการเรียนรู้ 3 ด้าน ได้แก่

1) ด้านพุทธิพิสัยหรือการประเมินความรู้และความคิด ประกอบด้วย

แบบประเมินตนเองก่อนและหลังเรียน หมายถึง เครื่องมือที่ให้นักศึกษาออกทิสติกทำก่อน และหลังศึกษาเอกสารการสอนแต่ละหน่วย เป็นแบบทดสอบออนไลน์ ลักษณะแบบประเมินเป็นแบบปรนัย 4 ตัวเลือก โดยคำถามจะถามเพียงประเด็นเดียว สั้น กระชับ เข้าใจง่าย และไม่เน้นคำถามที่วัด ทักษะการคิดขั้นสูง

แบบฝึกหัดท้ายหน่วย หมายถึง เครื่องมือที่ให้นักศึกษาออกทิสติกทำหลังจากศึกษาเอกสารการ สอนที่กำหนดให้แล้วเสร็จ ลักษณะแบบฝึกหัดท้ายหน่วยเป็นแบบอัตนัยหรือเขียนตอบ โดยคำถามจะ ถามเพียงประเด็นเดียว และหากต้องการถามในเรื่องเดียวกันหลายๆ ประเด็น จะแยกประเด็นคำถาม ออกเป็นข้อย่อยๆ เพื่อให้นักศึกษาออกทิสติกตอบคำถามได้ครบทุกประเด็น

การถามตอบในชั้นเรียน หมายถึง เครื่องมือที่จะตรวจสอบว่านักศึกษาออกทิสติกมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องที่สอนเพียงใด โดยจะใช้เมื่อมีการสอนเสริมในชั้นเรียน

แบบทดสอบเมื่อเสร็จสิ้นการเรียนการสอน หมายถึง เครื่องมือที่ใช้ประเมินเมื่อเสร็จสิ้นการ เรียนการสอน เป็นแบบทดสอบแบบกระดาษ ลักษณะข้อสอบเป็นแบบปรนัย 5 ตัวเลือก และแบบอัตนัย โดยข้อสอบแบบปรนัย จะถามเพียงประเด็นเดียว สั้น กระชับ เข้าใจง่าย และไม่เน้นคำถามที่วัดทักษะ การคิดขั้นสูง ส่วนข้อสอบอัตนัยจะถามเพียงประเด็นเดียวเช่นเดียวกัน หากต้องการถามในเรื่องเดียวกัน หลายๆ ประเด็น จะแยกประเด็นคำถามออกเป็นข้อย่อยๆ เพื่อให้นักศึกษาออกทิสติกตอบคำถามได้ครบ ทุกประเด็น โดยข้อสอบที่สร้างขึ้นจะออกตามตารางวิเคราะห์ข้อสอบ

2) ด้านจิตพิสัย ประกอบด้วย

แบบสังเกตพฤติกรรมกรเรียนรายบุคคล หมายถึง เครื่องมือที่ใช้ประเมินระหว่างมีการเรียน การสอนเสริม ลักษณะแบบสังเกตเป็นแบบมาตราประมาณค่า โดยผู้สอนจะสังเกตพฤติกรรม การแสดงออกของนักศึกษาออกทิสติก พร้อมบันทึกผลลงในแบบสังเกตพฤติกรรมกรเรียนรายบุคคล

แบบประเมินความใส่ใจในการทำงาน หมายถึง เครื่องมือที่ใช้ประเมินชิ้นงานที่ผู้สอน มอบหมาย ลักษณะแบบประเมินความใส่ใจในการทำงานเป็นแบบมาตราประมาณค่า

3) ด้านทักษะพิสัย ประกอบด้วย

การสร้างชิ้นงาน หมายถึง เครื่องมือที่ใช้ประเมินเพื่อทดสอบทักษะและความสามารถในการ นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ และแก้ปัญหาต่างๆ ของนักศึกษาออกทิสติกผ่านการทำกิจกรรมหรือ

ปฏิบัติงานในสถานการณ์จริงหรือสถานการณ์จำลองที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริง โดยให้นักศึกษา ออกทิสติกสร้างชิ้นงาน 1 ชิ้น เป็นรายบุคคล การประเมินชิ้นงานใช้แบบประเมิน ดังนี้

แบบประเมินการปฏิบัติงาน ลักษณะของแบบประเมินเป็นแบบตรวจสอบรายการ (checklist)

แบบประเมินกระบวนการทำงาน ลักษณะของแบบประเมินเป็นแบบมาตรฐานค่า โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละระดับ (scoring rubric)

แบบประเมินชิ้นงาน ลักษณะของแบบประเมินเป็นแบบมาตรฐานค่า โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละระดับ

การจัดทำแฟ้มสะสมงาน หมายถึง เครื่องมือที่สะท้อนให้เห็นถึงความรู้ ทักษะ ผลการเรียนรู้ หรือการบรรลุผลการเรียนรู้ของนักศึกษาออกทิสติกแต่ละคน หลังเสร็จสิ้นการเรียนการสอน โดยจัดทำเป็นรายบุคคล ซึ่งในการประเมินแฟ้มสะสมงานใช้แบบประเมิน ดังนี้

แบบประเมินแฟ้มสะสมงาน ลักษณะของแบบประเมินเป็นแบบมาตรฐานค่า โดยกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนแต่ละระดับ

1.7 ประโยชน์ที่ได้รับ

การวิจัยครั้งนี้ ทำให้ได้กระบวนการวัดและการประเมินตามสภาพจริงสำหรับนักศึกษาออกทิสติกของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ซึ่งสารสนเทศที่ได้มีประโยชน์ดังนี้

1. ประโยชน์ทางวิชาการ แบ่งออกเป็น 2 ประเด็น ดังนี้

1.1 กระบวนการวัดและการประเมินตามสภาพจริงสำหรับนักศึกษาออกทิสติก อันเป็นผลมาจากการพัฒนาโดยใช้อองค์ความรู้ที่เป็นผลมาจากการศึกษาทฤษฎี แนวคิด หลักการ รูปแบบ วิธีการ และสภาพการวัดและการประเมินผลสำหรับนักศึกษาออกทิสติกทั้งในประเทศและต่างประเทศ

1.2 รายงานการวิจัยที่แสดงถึงวิทยการวิจัยที่มีประโยชน์ต่อนักวิชาการ ครู/อาจารย์ นักวิจัย นิสิตนักศึกษา หรือบุคคลทั่วไปที่สนใจเกี่ยวกับวิธีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาออกทิสติก และสามารถนำข้อค้นพบไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนางานต่อไป รวมทั้งมีประโยชน์ต่อการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา ตลอดจนการอ้างอิงทางวิชาการ

2. ประโยชน์เชิงนโยบาย ข้อค้นพบจากการวิจัยเป็นแนวทางให้มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช สาขาวิชา และ/หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แนวทางที่เหมาะสมสำหรับการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาออกทิสติก

3. ประโยชน์ในระดับปฏิบัติ กระบวนการวัดและการประเมินตามสภาพจริงสำหรับนักศึกษาออกทิสติกของมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช อันเป็นข้อค้นพบจากการวิจัย มีรายละเอียดของกระบวนการวัดและการประเมินตามสภาพจริงสำหรับนักศึกษาออกทิสติก โดยเฉพาะส่วนที่เป็นตัวอย่าง

กิจกรรมในการวัดและการประเมินตามสภาพจริงเพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้สำหรับนักศึกษาออกทิสติก
ซึ่งมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช สาขาวิชา สามารถนำไปใช้ปฏิบัติได้จริง หรือนำไปประยุกต์ใช้ได้

